

Čas přípravy

maximálně 15 minut

Čas realizace

maximálně 45 minut

Prostor

klubovna/les

Roční období

kdykoliv

Počet účastníků

libovolný

Věková kategorie

12–14 let

MAPOVÉ ZNAČKY

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k učení, komunikativní, občanská.

Konkrétní cíl:

Procvičení mapových značek, postřehu a paměti, poznávání okolí klubovny (tábořiště).

Motivace:

Není nic horšího, než mít mapu a přesto se ztratit. Co ale všechno znamenají ty obrázky v mapě nakreslené? Není těžké poznat, co je hájovna, co hrad. Pojďme ale spolu poznat i ty značky méně známé a na první pohled nerozpoznatelné.

Potřeby:

Viz dále.

K tomuto metodickému listu není k dispozici žádný pracovní list.

Provedení:

Co je to?

Jde o aktivitu, která by měla být úplně prvním seznámením s mapovými značkami. Doprostřed stolu rozložíme několik kartiček se značkami (bez názvů) a děti na papír píšou, co jim která značka připomíná a co by mohla v mapě představovat. Některé symboly jsou poměrně jednoznačné, ale určitě se podíváte, co děti všechno vymyslí.

Varianta: Doprostřed stolu rozložíte názvy značek (bez obrázků) a děti pro ně vymýšlejí označení – piktogram. Ani u jedné z těchto variant nejde o správné řešení, ale o seznámení s tématem, vyvolání asociací a kreativní přemýšlení.

Kdo dřív najde

Každý oddíl dostane mapu okolí. Cílem je najít v ní co nejdříve to, co určí vedoucí – kostel, železniční zastávku, hrad, jeskyni apod. Který oddíl najde první, vyhrává. Obměnou je, když vedoucí vyvolává názvy pamětihodností, zastávek atd. a děti hledají, co je to a kde. Následně je vhodné si s dětmi povídat o tom, která místa v okolí už navštívily a kam by se naopak chtěly podívat. Z takové diskuse může snadno vyplynout i cíl dalšího výletu.

Diktát

Připravíme si příběh, v němž se objevují mapové značky, např. šel jsem kolem hájovny, po lesní pěšince k rybníku a potkal jsem Martina. Ten mi začal vyprávět o starém hradu nad řekou. Úkolem hráčů je kreslit jednotlivé značky tak, jak je slyší a jak následují.

Varianta 1: Snazší varianta je, že děti v malých skupinkách tento příběh skládají z kartiček, které mají před sebou.

Varianta 2: Později je možné dát malým skupinkám několik kartiček a ony musí vymyslet zajímavý příběh, v němž se objeví to, co mají na kartičkách.

Varianta 3: Děti mohou sestavit vlastní příběh o některém výletu, který přímo zažily.

Znáš mapové značky?

Čas přípravy: 15 minut

Čas realizace: 20 minut

Potřeby: dvacet kartiček, připínáčky, pro každého hráče papír a tužka, stopky

V lese upevněte na dvacet stromů kartičky, na nichž je vždy nakreslena mapová značka a dopsán její význam. Stromy by od sebe neměly být příliš vzdálené. Na signál se všichni hráči rozběhnou ke stromům, prohlédnout si značky a snaží si je zapamatovat i s tím, co která značka znamená. Po uplynutí časového limitu (cca 5 minut) musí všichni hráči prostor opustit, každý dostane papír a tužku a kreslí zapamatované značky i s jejich výkladem. Za každou kompletní kartičku dostává hráč tři body, za značku bez výkladu jsou body dva, za výklad bez značky bod jeden.

Varianta: Na kartičkách jsou nakresleny pouze mapové značky (bez jejich výkladu).

Cesta k pokladu

Pomocí mapových značek sestavíme zprávu, která děti dovede k pokladu. To však lze pouze v případě, že už je ovládají.

Domino

Potřeby: nůžky, čtvrtky, pravítko, tužka

S dětmi můžeme na některé schůzce vytvořit domino s mapovými značkami. Ze čtvrtky nastříháme obdélníčky (cca 6x3 cm), které tužkou rozdělíme na dva čtverce. Do jednoho políčka nakreslíme mapovou značku, do druhého slovní výklad jiné značky. Takto vytvoříme cca 40 kartiček (na některých může být značka i výklad téhož pojmu). Následně si můžeme zahrát klasické domino.

Na tuto činnost lze navázat v soutěži Pionýrská stezka.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Příroda a Paměť.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Tato aktivita představuje mírnější riziko u dětí, které jsou mentálně hendikepované. K učení se něčemu novému, ne zcela často užívanému potřebují zpravidla víc času, víc opakování. Vhodné je, aby měly možnost co nejvíce se podílet na tvorbě pomůcek, různých kartiček apod. Při konkrétní praktické činnosti si informace snáze zapamatují. Vhodná je pro ně i práce v malé skupině.

Pozor na:

Při výběru mapy pozor na to, aby se značky v ní shodovaly s těmi, které se děti učily.

Moje poznámky: